

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP HỌC KÌ I .
MÔN: ĐỊA LÍ 6. NĂM HỌC: 2019-2020

Câu 1: Sự vận động của Trái đất quanh trục.

- Trái Đất tự quay quanh một trục tưởng tượng nối liền hai cực và nghiêng $66^{\circ}33'$ trên mặt phẳng quỹ đạo.
- Hướng tự quay quanh trục: Tây -> Đông.
- Thời gian tự quay một vòng hết 24 giờ (1 ngày đêm)
- Chia bề mặt Trái Đất làm 24 khu vực giờ.
- Việt Nam nằm ở khu vực giờ thứ 7.

Câu 2: Hệ quả của sự vận động tự quay quanh trục của Trái Đất.

Do Trái Đất hình cầu, do đó Mặt Trời chỉ chiếu sáng được một nửa.

- Nửa được chiếu sáng -> ban ngày.
- Nửa trong bóng tối -> ban đêm.
- Khắp mọi nơi trên Trái Đất đều lần lượt có ngày và đêm.

Câu 3: Sự chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời.

- Trái Đất chuyển động quanh Mặt Trời theo một quỹ đạo có hình Elíp gần tròn.
- Hướng chuyển động : Tây sang Đông.
- Thời gian Trái Đất chuyển động quanh Mặt Trời một vòng là 365 ngày 6 giờ
- Khi chuyển động trên quỹ đạo quanh Mặt Trời, trục Trái Đất bao giờ cũng giữ độ nghiêng $66^{\circ}33'$ trên mặt phẳng quỹ đạo và hướng nghiêng của trục không đổi. Đó là sự chuyển động tịnh tiến.

Câu 4. Hiện tượng các mùa.

Do trục Trái Đất nghiêng và không đổi hướng khi chuyển động trên quỹ đạo nên Trái Đất có lúc nửa cầu Bắc, có lúc nửa cầu Nam ngả về phía Mặt Trời.

- Nửa cầu nào ngả về phía Mặt Trời, thì có góc chiếu lớn, nhận được nhiều ánh sáng và nhiệt -> mùa Hạ.
- Nửa cầu nào không ngả về phía Mặt Trời, thì góc chiếu nhỏ, nhận được ít ánh sáng và nhiệt -> mùa Lạnh
- * Ngày 21/3 và Ngày 23/9: Mặt Trời chiếu vuông góc vào xích đạo nên hai nửa cầu nhận được lượng nhiệt và ánh sáng như nhau -> mùa xuân và mùa thu
- Sự phân bố ánh sáng, lượng nhiệt và cách tính mùa ở hai nửa cầu Bắc và Nam hoàn toàn trái ngược nhau.

Câu 5 Hiện tượng ngày đêm dài ngắn ở các vĩ độ khác nhau trên Trái Đất.

Do đường phân chia sáng, tối không trùng với trục Trái Đất, nên các địa điểm ở hai nửa cầu Bắc và Nam có hiện tượng ngày và đêm dài, ngắn khác nhau theo vĩ độ.

- Ngày 22/6: Ánh sáng mặt trời chiếu vuông góc vào vĩ tuyến $23^{\circ}27'N$, nên nửa cầu Bắc có ngày dài, đêm ngắn. Ngược lại, nửa cầu Nam có ngày ngắn, đêm dài.
- Ngày 22/12: Ánh sáng mặt trời chiếu vuông góc vào vĩ tuyến $23^{\circ}27'S$, nên nửa cầu Bắc có ngày ngắn, đêm dài. Nửa cầu Nam có ngày dài, đêm ngắn.
- Các địa điểm nằm trên xích đạo, quanh năm có ngày, đêm dài ngắn như nhau

Câu 6. Cấu tạo bên trong của Trái Đất.

Gồm 3 lớp:

a. Lớp vỏ trái đất:

- Độ dày: 5 km đến 70 km.
- Trạng thái: Rắn chắc.
- Càng xuống sâu nhiệt độ càng cao, tối đa $1000^{\circ}C$.

b. Lớp trung gian

- Độ dày: 3000 km.
- Trạng thái: Từ quánh dẻo đến lỏng.
- Nhiệt độ: Từ $1500^{\circ}C$ đến $4700^{\circ}C$.

c. Lớp lõi

- Độ dày: Trên 3000 km.
- Trạng thái: lỏng ở ngoài, rắn ở trong.
- Nhiệt độ: $5000^{\circ}C$.

Câu 7: Cấu tạo của lớp vỏ Trái Đất.

- Là lớp đá rắn chắc ở ngoài cùng lớp vỏ Trái Đất.
- Chiếm 15% thể tích và 1% khối lượng của Trái Đất.
- Nơi tồn tại của các thành phần khác của Trái Đất như không khí, nước, các sinh vật...và cả loài người.
- Lớp vỏ Trái Đất được cấu tạo do một số địa mảng nằm kề nhau.
- Các địa mảng di chuyển rất chậm.
- Hai địa mảng có thể xô vào nhau hoặc tách xa nhau.

Câu 8. Tác động của nội lực và ngoại lực.

- Nội lực là những lực sinh ra ở bên trong lòng Trái Đất.
- + Tác động của nội lực thường làm cho bề mặt trái đất gồ ghề

- Ngoại lực là những lực sinh ra ở bên ngoài, trên bề mặt Trái Đất gồm hai quá trình :phong hóa các loại đá và xâm thực (nước chảy, gió,...)

+Ngoại lực lại thiên về sự san bằng, hạ thấp địa hình.

Câu 9. Núi lửa và động đất.

a. Núi lửa.

- Núi lửa là hình thức phun trào Magma từ dưới sâu lên trên bề mặt đất.

- Magma là những vật chất, nóng chảy nằm ở dưới sâu, trong lớp vỏ trái đất, nơi có nhiệt độ trên 1000°C .

b. Động đất là hiện tượng xảy ra đột ngột từ một điểm ở dưới sâu trong lòng đất làm cho các lớp đất đá gần mặt đất rung chuyển.

- Để hạn chế thiệt hại của động đất:

+ Cần xây nhà chịu chấn động lớn.

+ Nghiên cứu, dự báo để sơ tán dân

***Bài tập:**

- Tính giờ trên Trái Đất (bài 7)